

Motion till riksdagen 2020/21:3829

av **Sofia Nilsson m.fl. (C)**

med anledning av prop. 2020/21:57 Lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om hur konsumentskyddet kan stärkas vid vanliga kroppsbehandlingar som inte omfattas av lagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra rapportering till kvalitetsregister obligatoriskt för de verksamheter som omfattas av lagen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen, i syfte att inte i onödan begränsa näringsfriheten, med jämna mellanrum ska överväga behovet att tillåta fler legitimationsyrken att utföra vissa estetiska injektionsbehandlingar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Centerpartiet välkomnar en lagreglering av estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar. Lagen behövs och kommer att bidra till att stärka patient-säkerheten och den enskildes skydd mot skador vid utförandet av estetiska behandlingar. Det finns dock behov av komplettering av lagen och stärkta insatser för att säkerställa patienträttigheter, konsumentskydd och en fortsatt kvalitetsutveckling av estetiska behandlingar.

Behov av stärkt konsumentskydd vid estetiska behandlingar som inte omfattas av lagen

Ett flertal vanliga skönhets- och kroppsbehandlingar omfattas inte av den föreslagna lagen, vilket innebär den paradox att konsumenten vid kroppsbehandlingar fortfarande kommer att sakna det konsumentskydd man har t.ex. vid arbete på lös och fast egendom. Detta gäller t.ex. tatueringar, peeling, icke kirurgiska hårtransplantationer och vissa laserbehandlingar. Många kroppsbehandlingar kommer fortfarande att lämnas utanför skyddet för personskada, om inte skadeståndslagens rekvisit om uppsåt eller vårdslöshet är uppfyllda.

Som Sveriges Konsumenter påpekar i sitt remissvar är bristerna i konsumentskyddet vid estetiska behandlingar mycket stora och skyddet behöver förstärkas i de fall tjänsterna inte är fackmässigt utförda och därför inte ger det resultat som konsumenten rimligen kunnat förvänta sig, oavsett om behandlingen leder till en patientskada eller inte.

Många av dessa frågor har redan utretts genom den s.k. Skönhetsutredningen (SOU 2015:100). Det finns därför redan ett beredningsunderlag för författningsändringar och andra åtgärder inom området.

Vi anser på denna bakgrund att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur dessa konsumenter på lämpligt sätt kan tillförsäkras ett bättre konsumentskydd vid kroppsbehandlingar som inte är fackmässigt utförda. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Rapportering till kvalitetsregister bör vara obligatoriskt

Centerpartiet är positivt till att verksamheter där det utförs estetiska behandlingar ska bedrivas så att motsvarande krav som ställs på god vård enligt hälso- och sjukvårdslagen uppfylls. I hälso- och sjukvården är kvalitetsregistren ett centralt verktyg för att säkerställa en kontinuerlig kunskapsutveckling och kvalitetshöjning, vilket bidrar till ökad patientsäkerhet.

Regeringen hänvisar till att registrering i kvalitetsregister inom hälso- och sjukvården är frivilligt för utförare och att det även är frivilligt för patienten att medverka i kvalitetsregister. Regeringen anser att det saknas beredningsunderlag för att göra rapportering obligatoriskt enbart för verksamheter som utför estetiska behandlingar och att detta ”för närvarande” inte bör införas i lagen.

Till skillnad från regeringen delar Centerpartiet remissinstanserna Karolinska institutets och Vårdföretagarnas bedömning att rapportering till relevanta kvalitetsregister i detta sammanhang är mycket viktigt, inte minst för att tidigt kunna hitta eventuella kvalitetsbrister, t.ex. vid användning av bröstimplantat.

Vi anser mot denna bakgrund att regeringen skyndsamt bör ta fram ett beredningsunderlag för att göra rapportering till kvalitetsregister obligatoriskt för de verksamheter som omfattas av lagen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Närmare om vilka legitimationsyrken som ska kunna utföra estetiska injektionsbehandlingar

Regeringen föreslår att estetiska injektionsbehandlingar ska få utföras av den som har legitimation som läkare, tandläkare eller sjuksköterska. Regeringen ska vidare få

meddela föreskrifter om att även annan hälso- och sjukvårdspersonal ska få utföra vissa estetiska injektionsbehandlingar samt under vilka förutsättningar det får göras.

Det finns ett mindre antal legitimationsyrken, t.ex. tandhygienister, som genom sin grundutbildning har kompetens kring kärl- och muskelanatomik som gör att de med viss tilläggsutbildning skulle kunna utföra dessa ingrepp på ett patientsäkert sätt. Skönhetsutredningen (SOU 2015:100) gjorde även bedömningen att kroppsbehandlingar som innefattar injektioner skulle kunna utföras av legitimerad tandhygienist.

Som regeringen påpekar i propositionen är estetiska behandlingar under ständig utveckling. Vi är därför positiva till att regeringen genom föreskrift kan utvidga rätten att utföra vissa estetiska injektionsbehandlingar till att gälla även annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal än de grupper som nämns i lagen. Vi delar regeringens bedömning att detta är viktigt för att inte i onödan begränsa näringsfriheten. Det är därför viktigt att regeringen följer utvecklingen inom området på ett systematiskt sätt och säkerställer en konstruktiv dialog med relevanta professionsmiljöer.

Vi anser mot denna bakgrund att regeringen med jämna mellanrum ska överväga behovet av att tillåta fler legitimationsyrken att utföra vissa estetiska injektionsbehandlingar. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Sofia Nilsson (C)

Anders W Jonsson (C)

Johanna Jönsson (C)